

k 16. listu Novic. 1860.

(39)

(1)

Izpisek

iz zapisnika seje kupčijske in obertniške zbornice na Krajskem v Ljubljani 29. dne marca 1860.

Pod predsedništvom zborniškega predsednika gospoda L. K. Lukman-a in vpricho c. k. dežel-nega svetovavca gosp. Antona Lašan-a, kakor c. k. ministerialnega komisarja.

Pričijoči so bili: predsednikov namestnik gosp. Anton Samasa in pa naslednji odborniki zbor-nice, namreč gospodje: Blaznik, Holcer, Hei-man, Karinger, Krisper, Krašovic, Kor-din, Mally, Potočnik J. L., Potočnik To-maž, Souvan, Schventner in pa Trinker.

1. Tajnik zbornice je prebral zapisnik zadnje seje od 7. dne februarja tekočega leta, kateri je bil skoz in skoz poterjen in podpisan.

2. Razglas vis. c. k. ministerstva denarstva od 24. januarja 1860, števil. 63964, s katerim sta bila 2 iztisa V. spiska popravkov in dostavkov abecednega spiska kupčijskega blaga za občno colno tarifo zbornici poslana.

Je bilo v vednost vzeto, in spisek omenjenega razglasa je pa v pisarnici kupčijske zbornice, kjer ga zna vsak, komur je za-nj mar, brati.

3. Dekret vis. c. k. deželnega vladarstva v Ljubljani od 8. dne februarja 1860, števil. 598, s katerim je prošnja dimnikarskih mojstrov v Ljubljani zbornici izročena, za odločbo cene njih opravil, da bi zastran tega svoje mnenje razodela.

Ker se je odločena cena (tarifa) raznih važ-niših reči, kakor na priliko pri kruhu, mesu itd. zastran boljšega izida na več krajih že odpraviti poskusilo, in ta odprava postavljene cene se pa le na misli prostejih obertniških dobičkov opira, in dalje pa ukaz §. 55 obertniške postave po mnenji zbornice bi se imel pa tako le razlagati, da bi se mogla odločena cena (taksa) pri stanovitnih obert-nijah le zato določiti, da bi posamni obertniki ne mogli in ne smeli svojih reči ne dražje ceniti, ne prodajati, kakor le po odmerjeni tarifi; zato je pa tudi kupčijska zbornica sklenila gori omenjeni prošnji ljubljanskih dimnikarskih mojstrov dovoljenje odsvetovati.

4. Vis. c. k. deželno vladarstvo v Ljubljani je kupčijski zbornici od 2. dne februarja 1860, števil. 21222, prošnjo Janeza Kobler-ja iz Dravelj poslalo, v kateri prosi za dovoljenje fabriko napra-viti vžigavnih klinčkov v Dravljah, da bi svoje misli razodela.

Zbornica je po v prošnji dokazanih spričbah v dovoljenje naprave omenjene fabrike nasvetovala.

5. C. k. deželna kakor kupčijska sodnija v Ljubljani je od 14. dne februarja 1860, števil. 637, zbornici zapisnik čez premoženje gospé Marije Malner-jeve vdove zastran napredovanja kup-čije s suknom in drugim blagom na vatel za nje rajnim možem, g. Andrej Malner-jem kupčevati v Ljubljani, da bi zavoljo tega svoje misli izrekla.

To skazano premoženje je zbornica pregle-dala in za napredovanje imenovane kupčije dostojno spoznala.

6. Vis. c. k. deželno vladarstvo v Ljubljani je zbornici od 15. dne februarja 1860, števil. 2489, prošnjo Hotencov za dovoljenje dvéh sejmov za živino in blago poslalo, da bi v ti reči svoje misli razodela.

Ker je tedaj slavna c. k. okrajna gosposka v Planini v svojem na vis. c. k. deželno vladarstvo pod 28. dnevom januarja 1860, števil. 1042, izro-čenem naznanilu spričala in razodela, da po tem do-ločilu se onema dvema že obstoječema sejma na 10. dan oktobra in 21. dan novembra nobena krivica ne bo godila, in ker je že sama vas Hoteder-sica, ne samo zastran prebivavcov, kakor tudi za-stran lege, za pripušenje omenjenih sejmov dostojen kraj, je zbornica sklenila, da naj bi se gori omenjena dneva kakor sejmska dneva za blago in živino za hotensko sosesko odločila.

7. Razglas vis. c. k. deželnega vladarstva od 24. februarja 1860, števil. 2903, s katerim je bilo zbornici zapovedano po dopisu naznanila od 30. dne januarja 1860, števil. 20, in po dovoljenji za-stran tega storjenih predlogov, komisijo za posve-tovanje občinih družbinih postav (statutov) in raz-delitev družb sestaviti in izvoljene ude vis. c. k. deželnemu vladarstvu na znanje dati.

Vsled tega visocega razglasa je zbornica ko-misijo imela iz svoje srede, in sicer iz kupčijskega in obertniškega oddelka skupej 6 udov in 1 pred-sednika voliti; dalje mora zbornica še družih 6 do 8 zaupnikov, iz kupčijskega in obertniškega stanú, ki se pa k ti zbornici ne prištevajo za ude ome-njene komisije izvoliti.

Pri odločeni volitvi so bili iz srede zborniških družnikov izvoljeni in sicer za predsednika:

Gospod Lambert Karl Lukman
za družnike ali odbornike pa:

I. Iz kupčijskega oddelka:
gospodje svetovavci Janez Nep. Mühleisen, Karl C. Holcer in pa Gustav Heiman.

II. Iz obertniškega oddelka:
gospod svetovavec Janez L. Potočnik, fužinar iz Krobe; gospod predsednikov namestnik Anton Samasa in gospod namestnik Jožef Schwent-ner.

Iz sredstva v to zbornico ne spadajočega so bili iz stanú kupčijskega in obertniškega pa iz-voljeni:

I. Iz kupčijskega in fabriškega stanú:

Gospodje kupci J. G. Winkler in V. C. Su-pan; dalje gosp. Moric Kraup, vodja tukajšnje predivne in tkavske fabrike in gospod Valentin Češko, fabrikant.

II. Iz obertniškega stanú:

Gospodje Gustav Tönies, tesarski mojster, Juri Freiburger, kleparski mojster, Vilhelm Rost, sodarski mojster.

Omenjena volitev je bila dokončana in vis. c. k. deželnemu vladarstvu za poterjenje predložena.

8. Tukajšni mestni magistrat je zbornici prošnjo izročil za podeljenje pravice bukvoveštva v razodenje svojega mnenja.

Je bilo v dovoljenje nasvetovano.

9. C. k. deželna kakor kupčijska sodnija je od 3. dne marca 1860, števil. 870, zbornici poslala spričevalni zapisnik skazanega premoženja gosp. Anton Bauman-a za napravo s suknom, blagom na vatel in nove šege v Ljubljani kupčevati.

Zbornica je skazano premoženje za imenovano napravo kupčije dostojno spoznala in v podeljenje zaprosene pravice nasvetovala.

10. Ravno ta sodnija je kupčijski zbornici od 6. dne marca 1860 števil. 915 poslala prošnjo tukajšnjega kupca, gosp. J. C. Mayer-ja in gosp. Joane Mayer-jeve, dalje jerobstva maloletnih otrok rajncega gosp. Andreja Malner-ja za izbris firme: „Malner in Mayer“ in pa za protokoliranje firm: „I. C. Mayer“ po tem pa njegovi ženi Joani Mayer-jevi dano prokuro.

Je bila prošnja enoglasno uslišana.

11. Vis. c. k. deželno vladarstvo v Ljubljani daje od 9. dne marca 1860 števil. 4011, na znanje, da je vis. c. k. ministerstvu notranjih zadev predlog došel, plačo za vpisanje muštrov in modlov, ktere je bila v najvišjem patentu od 7. dne decembra 1858 za vsak mušter na 10 gold. odločena, zastran tega ponižati, ker je bila tačasna razmera takse obertnikom gledé na veliko število muštrov, prehuda, za ktere varstvo bi se bili lahko potegnili, in jo od primerne porabe tega zavoda odtegniti.

Visoko ministerstvo notranjih zadev je blagovoljno ta predlog uslišati, če se le popolnoma dokaže, da je obertništvu posebno potreben.

Vis. c. k. deželno vladarstvo nagovarja gledé na vis. ministerialni razglas od 1. dne marca tekočega leta števil. 5918, kupčijsko zbornico vsled porabe izgledovarstvanega instituta, da naj do zdaj dobljene skušnje naznani, al bi bilo koristno za obertnijo plačo od 10 gold. res nekoliko ponižati ali ne, in za koliko naj bi se gledé na vpisavni ured ponižati mogla.

Pri tukajšni kupčijski zbornici se ni do zdaj še nihče za vpisanje muštrov in modlov oglasil, torej ni bilo dozdej zastran tega tudi nobenih potroškov.

Da je previsoka taksa gotov vzrok, ktera obertnike straši, da ne dajo svojih izdelkov pri omenjenem varstvenem institutu vpisati, in če bi se taksa koliko toliko ponižala, bi razni obertniki svoje muštre in modle gotovo bolj pogostoma vpisovati dajali, in potem takem bi se tudi lažej stroški varstvenega instituta (Muster-Schutz-Institutes) plačati zamogli; zato pa zbornica nasvetuje, naj bi se taksa na 2 do 3 gold. pomanjšala, in če bi pa zmanjšana taksa stroške vpisanega ureda tako presejala, da bi se po prejetih prejemkih stroški poravnati ne dali, bi jo znalo vis. ministerstvo tudi povikšati.

Po tem enoglasnem sklepu je zbornica sklenila omenjeni nasledek vis. c. k. deželnemu vladarstvu predložiti.

12. C. k. deželno vladarstvo v Ljubljani je zbornici naznanilo, da je firma: „M. Peternell“ za napravo specerijske, materialne in barvene kupčije v Ljubljani protokoliрана bila.

Je bilo v vednost vzeto in bo v zborniški zapisnik vpisano.

13. C. k. deželna kakor kupčijska sodnija v

Ljubljani je od 17. marca 1860 števil. 1077, zbornici poslala s kupčevavsko vdovo, gospo Katarino Vučer-jevo napravljeni zapisnik, zastran izkaza premoženja za napredovanje kupčije s specerijskim in železnim blagom po nje rajncem možu gosp. Franc Vučer-ji na tukajšnjem tergu kupčevati, v posvetovanje.

Omenjeno premoženje je bilo presojeno in za napredovano kupčijo dostojno spoznano.

Posebni predlog.

Zborniški svetovavec gosp. Gustav Heiman je govoril od nerodnosti sklada dvanajsternega blaga (Dutzendwaren-System) z ozirom na decimalni sistem, ki je bil po avstrijskem denarju nove veljave vpeljan.

Želeti bi bilo zastran blaga na cele kose kakor tudi na posamne vatele, da bi fabrike svojega blaga nič več po tucatih, ampak le po številu v 5 ali 10 razdelkov razdeljeno sèm ter tje pošiljale.

Pred vpeljavo nov. denarja avstrijske veljave je bila rajtenga na tucate po razdelitvi goldinarja v pet dvanajsterek res prav lahka; zdaj mora pa vsak kupec, ki blago na tucate dobiva, rajtati in rajtati, preden po sedanji decimalni rajtengi preajta, koliko prieto blago v novem denarju avstr. veljave verže.

Gospod Gustav Heiman je dalje zbornici nasvetoval, da bi se v ti reči na dunajsko kupčijsko zbornico, kakor tudi na več drugih zbornic obrnila, da bi one fabrikante v svoji okolici na imenovano nemarnost tucentnih rajteng opomnile, in da bi jih ob enem nagovarjale, da bi svoje prerajtbe in pošiljanje blaga po sedanji denarni osnovi po decimalnem sistemu napravljali.

Ta predlog je bil enoglasno poterjen.

Gospod Gustav Heiman je ogovarjal nedoveršene kupčijske bukve, ki jih je gosp. Emanuel Pernold, kupčijski tajnik c. k. privil. meščanskega kupčijskega stanú na Dunaji pod naslovom: „Commerzial-Schema“ za avstrijsko cesarsko državo t. l. 1860 na svetlo dal, in v kterih se nahajajo samo 3 kupci iz Ljubljane, in še ti niso s pravimi imeni zapisani.

Gospod Gustav Heiman je tudi zastran tega nasvetoval, da bi se zbornica na dunajsko kupčijsko zbornico obrnila, da bi ta svoje kupce in obertnike na omenjene nedoveršene kupčijske bukve, v svarilo svoje lastne obresti, opomnila.

Po tem predlogu je zbornica posebno opombo na kupčijsko in obertniško zbornico na Dunaj poslati sklenila.

V Ljubljani 29. dan marca 1860.

L. K. Lukman,
predsednik.

Obéh pravic **Dr. A. Uranič,**
tajnik.

(37)

Dolgo

(1)

človeško glisto (trakuljo)

prežene brez bolečin in nevarnosti v 2 urah
Dr. Bloch na Dunaji, Jägerzeile Nr. 528.
Zdravilo se pošlje vsakemu, kdor se po pismu na-nj oberne.